

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 6299-1 від 25.11.2021
Народні депутати України
А. Холодов, Д. Гетманцев, О. Сова

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо адміністрування акцизного податку»

У проекті пропонується:

визначити термін «споживча тара для цілей розділу VI Податкового кодексу України» – тара, яка є невід'ємною частиною товару (продукції) та включена до ціни такого товару (продукції), ємністю до 5 л (включно);

віднести до підакцизних товарів товари (продукцію), до складу яких входить хоча б один компонент, що є підакцизним товаром, зазначеним у пп. 215.3.4 п. 215.3 ст. 215 Податкового кодексу України, та запровадити на такі товари (продукцію) ставку акцизного податку 245,5 євро за 1000 літрів;

встановити нульову ставку акцизного податку при ввезенні імпортерами або реалізації виробниками вказаних товарів (продукції) у разі їх використання суб'єктами хімічної, нафтохімічної та добувної промисловості;

передбачити заходи контролю за цільовим використанням розчинників;

запровадити перехідний період для нових платників акцизного податку для реєстрації їх в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового та внесення розчинників до цієї системи;

передбачити можливість здійснення постійного контролю за дотриманням порядку виробництва та обігу спирту і сплати акцизного податку представником контролюючого органу дистанційно з використанням засобів електронного зв'язку за умови їх цілодобового підключення до системи відеоспостереження;

перенести строк набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження обігу підакцизних товарів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та посилення контролю за продажем таких товарів» у частині віднесення ТВЕН до тютюнових виробів на 1 січня 2023 року (за чинною нормою відповідне положення набирає чинності з 1 липня 2022 року) тощо.

Відповідні зміни пропонуються до Податкового кодексу України (далі – ПК), законів України «Про «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження обігу підакцизних товарів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та посилення контролю за продажем таких товарів».

Метою проекту, як зазначається у пояснювальній записці до нього, є забезпечення прозорого контролю за обігом пального та спирту (п. 1).

Проект визначений альтернативним до проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо посилення боротьби з тіньовим обігом пального» (реєстр. № 6299 від 09.11.2021).

Проект відсутній у Плані законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затверджене постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-ІХ.

Головне управління, розглянувши проект, з приводу його окремих положень вважає за доцільне зазначити таке.

1. Змінами до пп. 215.3.4 п 215.3 ст. 215 ПК пропонується встановити, що «товари (продукція) *не зазначені вище*, до складу яких входить хоча б один компонент, що є підакцизним товаром, зазначеним у підпункті 215.3.4 пункту 215.3 цієї статті, крім товарів (продукції) у споживчій тарі ємністю до 5 л (включно)» оподатковуються за ставкою акцизного податку 245,50 євро за 1000 літрів. Тобто, формулювання у даному приписі «не зазначені вище» виокремлює вказані товари (продукцію) з товарів, а саме – «розчинників або розріджувачів на основі метанолу, інших готових сумішей на основі метанолу», визначених за кодом 3814 00 90 90 УКТ ЗЕД, що слід оцінити позитивно.

Разом із тим, таке розмежування відсутнє в оновленому п. 215.1 ст. 215 ПК, де зазначено, що «до підакцизних товарів належать: ... пальне, у тому числі: ... б) товари (продукція), до складу яких входить хоча б один компонент, що є підакцизним товаром, зазначеним у підпункті 215.3.4 пункту 215.3 цієї статті», в результаті чого неможливо чітко встановити, про які саме товари (продукцію) йдеться.

Обидва приписи, на наш погляд, доцільно узгодити між собою.

Крім того, звертаємо увагу на доцільність, задля уникнення неоднозначного тлумачення пропонованих приписів, зазначення у ПК кодів відповідних товарів згідно з УКТ ЗЕД, зважаючи, зокрема, на пп. 14.1.145 п. 14.1 ст. 14 ПК, за яким «підакцизні товари (продукція) – це товари за кодами згідно з УКТ ЗЕД, на які цим Кодексом встановлено ставки акцизного податку».

2. У новому пп. 229.9.1 п. 229.9 ст. 229 ПК пропонується встановити, що «товари (продукція), до складу яких входить хоча б один компонент, що є підакцизним товаром, зазначеним у підпункті 215.3.4 пункту 215.3 статті 215 цього розділу, *можуть бути* реалізовані їх виробниками суб'єктам господарювання хімічної, нафтохімічної або добувної промисловості або ввезені

на митну територію України суб'єктами господарювання хімічної, нафтохімічної або добувної промисловості за нульовою ставкою акцизного податку. Перелік підприємств хімічної, нафтохімічної або добувної промисловості, що отримують або ввозять на митну територію України зазначені у цьому пункті товари (продукцію) за нульовою ставкою акцизного податку, затверджується Кабінетом Міністрів України. Норми цього підпункту не поширюються на товари (продукцію), зазначені у цьому пункті, що використовуються для виробництва *інших видів пального*».

Насамперед, зауважимо також, що у наведеному приписі залишається незрозумілою доцільність застосування формулювання *«можуть бути»*, оскільки за змістом проекту та супровідних до нього документів передбачається автоматичне оподаткування акцизним податком за нульовою ставкою відповідних товарів у разі їх використання на цілі, не пов'язані з виробництвом пального (при цьому, у даному випадку не визначені підстави, випадки, суб'єкт та порядок прийняття рішення про застосування нульової ставки податку тощо, що свідчить про невідповідність норми принципу правової визначеності).

Крім того, незрозумілим є припис останнього абзацу аналізованого підпункту, за яким «норми цього підпункту не поширюються на товари (продукцію), зазначені у цьому пункті, що використовуються для виробництва *інших видів пального*», зокрема, у частині того, про які «інші види пального» йде мова та яким чином він, а також новий пп. 229.9.1 п. 229.9 ст. 229 ПК взагалі кореспондуються з пропозиціями проекту щодо оподаткування відповідних товарів (продукції), що використовуються для виробництва пального, за ставкою 245,50 євро за 1000 літрів.

3. Змінами до п. 1 розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження обігу підакцизних товарів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та посилення контролю за продажем таких товарів» пропонується відтермінувати положення щодо віднесення ТВЕН до тютюнових виробів до 1 січня 2023 року (тобто, на шість місяців) з метою «очікування розгляду та синхронізації із набранням чинності проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» (реєстр. № 4358 від 10.11.2020), яким будуть змінені правила маркування тютюнових виробів і ТВЕН» (п. 2 пояснювальної записки). На думку Головного управління, пропонуване відтермінування не вбачається доцільним з огляду на те, що реалізація норм закону ставиться в залежність від прийняття в майбутньому відповідного законопроекту.

4. У новому пп. 229.9.4 п. 229.9 ст. 229 ПК абзаци 4, 5 доцільно об'єднати в один абзац, оскільки у даному випадку зазначається лише одна позиція, яка має бути відображена у Довідці про цільове використання.

5. Назва проекту не повною мірою відображає його зміст.

6. Потребує коригування пропонований у п. 1 розділу II «Прикінцеві положення» термін набрання чинності Законом, проект якого розглядається, – «з 1 січня 2022 року».

При цьому, звертаємо увагу на вимоги пп. 4.1.9 п. 4.1 ст. 4 ПК, за яким «зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року».

7. Враховуючи те, що за змістом відповідних положень Конституції України (ст. 116) та Закону України «Про Кабінет Міністрів України» забезпечення проведення фінансової, податкової політики належить до повноважень Кабінету Міністрів України, для прийняття виваженого рішення щодо пропозицій проекту доцільно отримати висновок Уряду.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: О. Олещенко

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000008BF77900E1514902
Дійсний до: 28.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2022/19815 від 24.01.2022

811937